

Національний університет

водного господарства

та природокористування

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національний університет водного господарства та природокористування
Кафедра фінансів і економіки природокористування

104-72

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**щодо самостійної підготовки та виконання
контрольних робіт з дисципліни
„Фінансовий ринок”
для студентів за напрямом підготовки
6.030508 „Фінанси і кредит”
заочної форми навчання**

Європейська кредитно-трансферна система

Рекомендовано
методичною комісією за
напрямом підготовки
„Фінанси і кредит”
протокол № 8
від 27 квітня 2012 р.

Рівне-2012

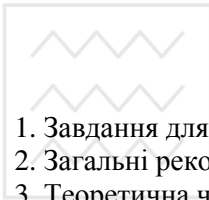

Методичні вказівки до самостійної підготовки та виконання контрольної роботи з дисципліни “Фінансовий ринок” для студентів заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.030508 ”Фінанси і кредит” / Павлов В.І., Кондрацька Н.М. – Рівне: НУВГП, – 2012, – 41 с.

Упорядники:

В.І. Павлов, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і економіки природокористування;

Н.М. Кондрацька, к.е.н., ст., викладач кафедри фінансів і економіки природокористування

ЗМІСТ

1. Завдання для самостійної роботи.....	3
2. Загальні рекомендації до написання контрольної роботи.....	5
3. Теоретична частина.....	5
4. Розрахункова частина	8
5. Питання гарантованого рівня знань.....	12
6. Контрольно-тестова програма.....	15
7. Порядок і критерії оцінювання знань.....	39
8. Рекомендована література	40

1. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Студенти заочної форми навчання самостійно опрацьовують теми наступні теми (табл. 1).

Таблиця 1

Рекомендовані завдання для самостійної роботи

№	Тема самостійної роботи	Короткий зміст	Рекомендована література
1	2	3	4
1	Сутність, функції та структура фінансового ринку	Місце фінансового ринку в фінансовій системі. Класифікація фінансових ринків. Характеристика основних інструментів фінансового ринку.	1,2,5,17, 21,22
2	Учасники фінансового ринку	Учасники фінансового ринку та їх класифікація. Функціональний поділ учасників фінансового ринку. Інфраструктурні інституції фінансового ринку.	1,2, 5,10, 17
3	Державне регулювання фінансового ринку	Форми та структура державного регулювання на фінансовому ринку. Національний банк як орган державного регулювання фінансового ринку. Регуляторні повноваження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг.	1,2,4, 17, 21,22,23, 25
4	Теоретико-методологічні основи визначення вартості фінансових інструментів та ризику	Завдання і принципи ціноутворення на фінансовому ринку. Визначення вартості фінансових інструментів. Методи оцінки ризику на фінансовому ринку.	1,2,11,16,17, 21,23
5	Грошовий ринок та ринок банківських позик	Структура і суть грошового ринку. Характеристика облікового ринку та його особливості. Характеристика міжбанківського ринку. Операції на міжбанківському ринку	1,2,5,11, 17,22,24, 25

1	2	3	4
6	Валютний ринок	Поняття і структура валютного ринку. Валютні операції на фінансовому ринку. Валютне регулювання та курсова політика Центрального банку	1,2,3,5,12, 17,22,25
7	Ринок капіталів	Структура ринку капіталів. Суть та функції кредиту. Банки як основні учасники ринку капіталів.	1,2,3,13,18, 21,24,
8	Фондові біржі	Фондові біржі та їх завдання. Учасники біржової торгівлі. Фондові біржі в Україні	1,2,4,9,12, 16,19
9	Ринок фінансових ф'ючерсів і опціонів	Законодавство України про ринок деривативів. Торгівля і спекуляція фінансовими ф'ючерсами. Хеджування з контрактами на фінансові ф'ючерси.	1,2,4,9,11, 20

2. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студент виконує одну контрольну роботу, яка складається з теоретичної та розрахункової частини. Висвітлені в теоретичній частині положення показують повноту засвоєння студентом-заочником теоретичного матеріалу з дисципліни, яка вивчається.

Контрольна робота виконується студентом за відповідним варіантом, який визначається за двома останніми цифрами індивідуального плану. Перелік питань теоретичної частини наведено нижче, порядок вибору - в таблиці 1.

При виконанні контрольної роботи обов'язково пишеться зміст, де вказуються, зі збереженням нумерації, питання теоретичної та практичної частин.

При підготовці відповідей на питання студент повинен використовувати діючу нормативну і законодавчу базу та враховувати сучасні напрацювання в у фінансовій науці.

Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 24 сторінок учнівського зошита. Сторінки слід пронумерувати і залишити поля для зауважень. Робота повинна бути написана розбірливо, без виправлень і оформлена охайно. В кінці роботи слід навести перелік використаної літератури.

3. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

1. Сутність, мета та завдання фінансового ринку.
2. Класифікація сегментів фінансового ринку.
3. Сутність та структура фінансових активів.
4. Фірма як учасник фінансового ринку.
5. Домогосподарство як учасник фінансового ринку.
6. Емітенти та інвестори на фінансовому ринку.
7. Інституційні інвестори на фінансовому ринку.
8. Застосування концепції вартості грошей в часі при розрахунку грошових потоків.
9. Механізм розрахунку майбутньої вартості фінансових інструментів.

10. Модель оцінки капітальних активів на фінансовому ринку.
11. Вимірювання ризику на фінансовому ринку.
12. Мета та принципи ціноутворення на фінансовому ринку.
13. Види та функції цін на фінансовому ринку.
14. Процес визначення цін на різні фінансові інструменти.
15. Суть та інституції грошового ринку.
16. Інституційна та функціональна структура облікового ринку.
17. Міжбанківський ринок як частина ринку позикових капіталів
18. Міжбанківські депозити та міжбанківські кредити.
19. Валютний курс та його види.
20. Валютний ринок та його структура.
21. Валютні операції та механізм здійснення операцій на валютних ринках.
22. Валютне регулювання та діяльність Центрального банку на валютному ринку.
23. Роль валютних ринків в обслуговуванні внутрішнього та міжнародного платіжних оборотів.
24. Становлення та розвиток валютного ринку в Україні.
25. Суть ринку капіталів та його відмінність від грошового ринку.
26. Суть кредиту та його роль в економіці.
27. Роль та особливості діяльності комерційних банків на фінансовому ринку.
28. Банківський кредит та його особливості.
29. Держава на ринку капіталів.
30. Особливості грошово-кредитного регулювання.
31. Міжбанківський ринок в Україні: склад, сучасний стан та перспективи розвитку.
32. Механізм функціонування ринку FOREX в Україні
33. Обліковий ринок в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.
34. Ринок капіталів України.
35. Обіг ф'ючерсних контрактів на фінансовому ринку.
36. Обіг форвардних контрактів на фінансовому ринку.
37. Обіг опціонних контрактів на фінансовому ринку.
38. Регуляторна діяльність Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг
39. Діяльність кредитних спілок на фінансовому ринку
40. Діяльність недержавних пенсійних фондів на фінансовому ринку

41. Діяльність страхових компаній на фінансовому ринку
42. Діяльність лізингових компаній на фінансовому ринку
43. Факторингові компанії на фінансовому ринку
44. Діяльність ломбардів на фінансовому ринку
45. Аналіз розвитку фондових бірж в Україні.
46. Учасники та правила біржової торгівлі на фінансовому ринку.
47. Діяльність „Першої торговельної фондової системи”.
48. Біржові (фондові) індекси цін цінних паперів: методи, порівняльна характеристика існуючих індексів.
49. Світовий досвід регулювання фінансового ринку.
50. Діяльність міжнародних організацій на фінансовому ринку України.

Таблиця 1

Схема вибору варіанта

Передостан- ня цифра індивідуаль ного плану	Остання цифра індивідуального плану									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0 або 5	1, 23, 36	6, 28, 41	15, 33, 50	17, 24, 39	7, 34, 39	19, 26, 49	11, 33, 46	21, 27, 49	12, 29, 38	2, 31, 44
1 або 6	2, 24, 37	7, 29, 42	16, 32, 49	16, 25, 38	6, 35, 40	18, 25, 50	12, 34, 47	22, 26, 50	11, 30, 37	1, 30, 45
2 або 7	3, 25, 38	8, 30, 43	17, 31, 48	15, 26, 37	5, 34, 41	17, 24, 36	13, 35, 48	20, 25, 42	10, 31, 36	22, 29, 46
3 або 8	4, 26, 39	9, 31, 44	18, 30, 47	14, 27, 36	4, 33, 42	16, 23, 37	14, 34, 49	19, 24, 41	9, 32, 37	21, 28, 47
4 або 9	5, 27, 40	10, 32, 45	19, 29, 46	13, 28, 35	3, 32, 43	15, 30, 38	20, 28, 45	18, 23, 40	8, 33, 38	20, 27, 48

4. РОЗРАХУНКОВА ЧАСТИНА

Задача 1. У пенсійний фонд у кінці кожного кварталу будуть вноситись 4¹ грн., на які також щоквартально будуть нараховуватись складні відсотки за номінальною річною ставкою 1 % річних. Визначити суму, накопичену у фонді за 2² років.

Задача 2 Графічним методом визначте внутрішню норму доходності для проекту, витрати за яким становлять 2 тис. грн., а доходи 1 тис. грн. через рік та 1, тис. грн. через два роки.

Задача 3 Яким є дисконтований та не дисконтований період окупності інвестиційного проекту, за умови, що дисконтна ставка 1 % ? Проект характеризується наступними показниками:

Період	Інвестиційні вкладення, грн.	Згенеровані доходи, грн.
на початок реалізації проекту	5 00	-
через 2 роки	85 00	1 000
через 3 роки	-	8 000
через 4 роки	-	1 000
через роки	-	7 000

Задача 4. Спираючись на дані наведені в таблиці, визначте який із цінних паперів є найменш ризиковий, а який найбільш ризиковий.

Періоди	Акції Сумського машинобудівного НВО ім. Фрунзе (SMASH), грн.	Акції Стахановського вагонобудівного заводу (SVGZ), грн.	Акції Ужгородського Турбогазу (UZHT), грн.
1	3	23,	28,
2	23,	24,	27,
3	34,	25,	2
4	48,	2	29,

¹ Дві останні цифри індивідуального плану.

² Остання цифра індивідуального плану.

Періоди	Акції Сумського машинобудівного НВО ім. Фрунзе (SMASH), грн.	Акції Стахановського вагонобудівного заводу (SVGZ), грн.	Акції Ужгородського Турбогазу (UZHT), грн.
5	5	23,	28,
6	68,	25,	2
7	54,	26,	28,
8	3	23,	2 ,
9	32,	2 ,	28,
10	38,	22,	26,

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

1. Чистий Дисконтований дохід (NPV)

$$NPV = \sum_{n=0}^t \frac{P_n}{(1+i)^n} - \sum_{m=0}^k \frac{IC_m}{(1+i)^m}$$

де IC_m – величина грошових потоків інвестованих у m -му періоді;

P_i – отримані грошові потоки у n -му періоді;

i – ставка дисконтування.

$$NPV = \sum_{n=0}^t \frac{P_n}{(1+i)^n} - \sum_{m=0}^k \frac{IC_m}{(1+i)^m}$$

Це загальна теперішня вартість майбутніх грошових надходжень від проекту скорегована на початкові інвестиції в проект

Якщо:

$NPV > 0$ – проект варто прийняти;

$NPV < 0$ – проект варто відкинути;

2. Внутрішня норма доходності(IRR)і

$$\sum_{n=0}^t \frac{P_n}{(1+i)^n} = \sum_{m=0}^k \frac{IC_m}{(1+i)^m}$$

Під даним показником розуміють значення коефіцієнта дисконтування, при якому загальна теперішня вартість грошових надходжень дорівнює початковим інвестиціям

Цей показник порівнюється із гранично ставкою, що вибирається фірмою самостійно

3. Середня норма рентабельності (ARR)

$$ARR = \frac{\left(\sum_{n=0}^t \frac{P}{(1+r)^n} \right) / (N/12)}{\sum_{n=0}^t \frac{IC}{(1+r)^n}}$$

Показник відображає відношення середньорічних доходів до величини інвестиційних витрат.

Цей показник інтерпретується як середній річний дохід від реалізації проекту

3. Індекс прибутковості і інвестицій (PI)

$$PI = \frac{\sum_{n=0}^t \frac{P_n}{(1+i)^n}}{\sum_{m=0}^t \frac{IC_m}{(1+i)^m}}$$

Характеризує відносну «віддачу проекту» на вкладені в нього засоби.

$PI < 1$ – інвестиційний проект нерентабельний

4. Період окупності

$$\sum_{n=0}^t IC = \sum_{n=0}^t P$$

Це період який потрібен для покриття витрат проекту за рахунок грошових потоків проекту

Показник є точкою беззбитковості проекту.

5. Дисконтований період окупності

$$\sum_{n=0}^t \frac{IC}{(1+r)^n} = \sum_{n=0}^t \frac{P}{(1+r)^n}$$

Вважається період, протягом якого відшкодовуються початкові інвестиції в проект за рахунок чистих грошових потоків, отриманих за проектом приведені до одного моменту часу.

Теперішня вартість грошових надходжень повинна перевищувати теперішню вартість інвестицій.

5. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

1. Сутність мета та завдання фінансового ринку.
2. Функції фінансового ринку.
3. Класифікація фінансового ринку.
4. Сутність та структура фінансових активів.
5. Основні характеристики фінансового активу.
6. Фірми, домогосподарства та держава як учасники ринку.
7. Поділ учасників фінансового ринку за функціями.
8. Емітенти та інвестори на фінансовому ринку.
9. Інституційні інвестори на фінансовому ринку.
10. Інфраструктурні інституції фінансового ринку.
11. Необхідність, мета та завдання державного регулювання фінансового ринку.
12. Органи державного регулювання фінансового ринку.
13. Функції державного регулювання.
14. Національний банк його структура та функції.
15. Регуляторні повноваження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг.
16. Сутність та завдання ціноутворення.
17. Принципи ціноутворення.
18. Емісійна, балансова, номінальна та облікова ціна фінансових інструментів.
19. Курсова, біржова та дисконтована ціна фінансових інструментів.
20. Функції цін на фінансовому ринку.
21. Нарощення і дисконтування.
22. Нарухування процентів за схемою, коли отримані відсотки вилучаються на споживання.
23. Розрахунок майбутньої вартості активів коли термін дії угоди не відповідає цілій кількості років.
24. Розрахунок майбутньої вартості активів у разі зміни ставки відсотка.
25. Розрахунок майбутньої вартості активів у випадку, коли отримані відсотки реінвестуються.
26. Накопичення за схемою складного відсотка, якщо проценти нараховуються кількаразово протягом періоду.
27. Накопичення за схемою складного відсотка, якщо термін угоди не відповідає цілій кількості років.
28. Накопичення за схемою складного відсотка для змінної ставки відсотка.

29. Знаходження теперішньої вартості фінансових активів.
30. Поняття грошового потоку.
31. Види грошового потоку.
32. Нарахування відсотків за схемою постнумерандо.
33. Нарахування відсотків за схемою пренумерандо.
34. Накопичення ануїтету.
35. Дисконтування ануїтету.
36. Використання показник середнього очікуваного значення для вимірювання ризику на фінансовому ринку.
37. Дисперсія та середнє квадратичне відхилення, як показники вимірювання ризику на фінансовому ринку.
38. Коефіцієнт варіації як відносний показник що слугує для вимірювання ризику на фінансовому ринку.
39. Модель оцінки капітальних активів.
40. Аналіз β - коефіцієнтів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ СЕГМЕНТІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

1. Структура та суть грошового ринку.
2. Суб'єкти грошового ринку.
3. Об'єкти грошового ринку.
4. Попит та пропозиція на грошовому ринку.
5. Відсоткові ставки на грошовому ринку.
6. Обліковий ринок та його структура.
7. Інструменти облікового ринку.
8. Структура та суть міжбанківського ринку.
9. Міжбанківські депозити.
10. Міжбанківські кредити овердрафт.
11. Міжбанківські кредити овернайт.
12. Операції РЕПО на міжбанківському ринку.
13. Ломбардні кредити.
14. Валюта. Конвертованість валюти.
15. Валютний курс та його види.
16. Котирування на валютному ринку.
17. Валютний ринок та його структура.
18. Сутність та значення відкритої позиції з продажу й купівлі валюти від власного імені і за власний рахунок.
19. Поточні валютні операції.
20. Валютні операції пов'язані з рухом капіталів.

21. Валютне регулювання на фінансовому ринку.
22. Повноваження Центрального банку на валютному ринку.
23. Методи валютного регулювання.
24. Становлення та розвиток валютного ринку в Україні.
25. Суть ринку капіталів та його відмінність від грошового ринку.
26. Учасники ринку капіталу.
27. Суть кредиту та його роль в економіці.
28. Роль банків на ринку капіталів.
29. Активні та пасивні операції комерційних банків на фінансовому ринку.
30. Банківський кредит та його особливості.
31. Джерела та принципи банківського кредиту.
32. Класифікація банківських кредитів.
33. Держава на ринку капіталів.
34. Особливості грошово-кредитного регулювання.
35. Поняття, завдання фондових бірж та функції
36. Члени фондової біржі.
37. Історія розвитку бірж.
38. Вимоги та порядок створення фондових бірж.
39. Правила фондової біржі.
40. Управління та регулювання діяльності фондових бірж.
41. Поняття біржової угоди та їх класифікація.
42. Біржові котирування та біржові списки.
43. Інформація про діяльність фондових бірж.
44. Агенти, маклери та спеціалісти на фондовій біржі.
45. Діяльність брокерів та дилерів на фондових біржах.
46. Спекулянти на фондових біржах.
47. Діяльність фондових бірж в Україні.
48. Поняття та особливості обігу форвардного контракту.
49. Поняття та особливості обігу ф'ючерсного контракту.
50. Поняття та особливості обігу опціону.
51. Варант, особливості його випуску.
52. Ф'ючерсні ринки та їх характерні риси.
53. Типи торгів фінансовими ф'ючерсами.
54. Торгівля і спекуляція фінансовими ф'ючерсами.
55. Етапи укладання ф'ючерсних угод.
56. Типи наказів та специфіка їх розміщення.
57. Торговці і хедери на фінансовому ринку
58. Хеджування контрактами на фінансові ф'ючерси.
59. Етапи прийняття рішень про хеджування.
60. Ефективність хеджування на фінансовому ринку.

6. КОНТРОЛЬНО-ТЕСТОВА ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

1. Фінансовий ринок – це:

- а) сфера специфічних економічних відносин, у процесі яких формується попит та пропозиція на фінансові ресурси та за допомогою фінансових посередників здійснюється акт їх купівлі-продажу;
- б) сфера специфічних економічних відносин, у процесі яких формується ціна на цінні папери та за допомогою фінансових посередників здійснюється акт їх купівлі-продажу;
- в) сфера специфічних економічних відносин, у процесі яких формується попит та пропозиція на цінні папери та за допомогою фінансових посередників здійснюється акт їх купівлі-продажу.

2. Виступаючи оптимальним розподільчим механізмом, фінансовий ринок:

- а) знижує трансакційні витрати;
- б) підвищує трансакційні витрати;
- в) не впливає на трансакційні витрати.

3. За характером руху фінансових інструментів фінансовий ринок поділяється на:

- а) первинний і вторинний ринок;
- б) ринок цінних паперів та валютний ринок;
- в) грошовий ринок та ринок капіталів.

4. До принципів функціонування фінансового ринку належать:

- а) отримання прибутку та зменшення суспільних витрат;
- б) прозорість й реальний захист інвесторів, ліквідність фінансових інструментів;
- в) обидві відповіді правильні.

5. В організаційному плані фінансовий ринок – це:

- а) сукупність ринкових фінансових інституцій, що супроводжують потік коштів власників фінансових ресурсів до позичальників;
- б) сукупність фондів інституцій, що супроводжують потік коштів власників фінансових ресурсів до позичальників;
- в) сукупність фондів інституцій, що супроводжують потік коштів власників фінансових ресурсів до спеціалізованих фондів.

6. Перерозподіл фінансових ресурсів за допомогою фінансового ринку здійснюється на умовах:

- а) субсидіарності та платності;
- б) платності та конкурентності;
- в) самоокупності та платності.

7. До структури фінансового ринку відносять:

- а) ринок матеріальних активів, ринок деривативів, ринок цінних паперів, ринок валютних коштів, ринок споживчого кредиту;
- б) первинний ринок та вторинний ринок;
- в) грошовий ринок та ринок капіталів.

8. За терміном обігу фінансових активів виділяють такі типи ринків:

- а) первинний та вторинний;
- б) біржовий та позабіржовий;
- в) грошовий ринок та ринок капіталів.

9. Який вид фінансового ринку призначений для довгострокового кредитування:

- а) грошовий ринок;
- б) ринок капіталів;
- в) ринок деривативів.

10. На якому з ринків переважають короткострокові казначейські зобов'язання, ощадні і депозитні сертифікати, векселі, короткострокові облігації:

- а) на ринку капіталів;
- б) на грошовому ринку;
- в) на ринку цінних паперів.

11. На якому з ринків переважають середньо та довгострокові кредити, боргові зобов'язання та акції:

- а) на грошовому ринку;
- б) на ринку капіталів;
- в) на ринку цінних паперів.

12. Організований фінансовий ринок поділяється на:

- а) біржовий та позабіржовий;
- б) грошовий та валютний;
- в) первинний та вторинний.

13. На якому з видів фінансового ринку здійснюється лише первинне розміщення емісії:

- а) на позабіржовому ринку;
- б) на первинному ринку;
- в) на біржовому ринку.

14. За ступенем організованості ринок FOREX належить до:

- а) позабіржового ринку;
- б) фінансового ринку;
- в) неорганізованого ринку.

15. Залежно від ступеня інтегрованості фінансові ринки поділяють на:

- а) на організований та неорганізований;
- б) на первинний та вторинний;
- в) на сегментовані та інтегровані.

16. Який тип ринку найточніше окреслює характеристику «Інвестор однієї країни не може вкласти кошти у фінансові активи іншої»:

- а) сегментований;
- б) інтегрований;
- в) зарубіжний.

17. За групами фінансових активів виділяють:

- а) кредитний, валютний, цінних паперів, страховий, нерухомості;
- б) кредитний, валютний, цінних паперів, товарів, послуг;
- в) кредитний, цінних паперів, страховий, товарів, послуг.

18. Укладення угоди здійснюється в строго обговорений короткий період часу на ринку:

- а) СПОТ;
- б) ТРЕСТ;
- в) СВОП.

19. За умовами передачі фінансових ресурсів виділяють ринки:

- а) сегментовані та інтегровані;
- б) позикового та акціонерного капіталу;
- в) грошовий ринок та ринок капіталів.

20. За територіальною організацією виділяють такі фінансові ринки:

- а) міжнародний, національний та місцевий;

- б) резидентів та нерезидентів;
- в) сегментовані та інтегровані.

21. Інвестор може безперечно вкласти кошти у фінансові активи іноземної країни на:

- а) вторинному ринку;
- б) первинному ринку;
- в) на інтегрованому ринку.

22. Суб'єктами фінансового ринку є:

- а) фізичні особи та фінансові посередники;
- б) фізичні та юридичні особи;
- в) фізичні, юридичні особи, фінансові посередники.

23. За формою суб'єкти фінансового ринку поділяють на:

- а) господарчі суб'єкти, домашні господарства, державу та місцеві органи влади;
- б) емітенти, інвестори, інституційні інвестори, фінансові посередники;
- в) обидві відповіді правильні.

24. За функціями суб'єкти фінансового ринку поділяються:

- а) господарчі суб'єкти, домашні господарства, державу та місцеві органи влади;
- б) емітенти, інвестори, інституційні інвестори, фінансові посередники;
- в) обидві відповіді правильні.

25. Основною функцією кредиторів є:

- а) купівля грошових активів;
- б) емісія грошових цінних паперів;
- в) продаж грошових активів.

26. На ринку цінних паперів основними видами прямих учасників фінансових операцій є:

- а) емітенти;
- б) кредитори;
- в) держава.

27. На фінансовому ринку емітенти виступають в ролі:

- а) продавця цінних паперів;
- б) покупця цінних паперів;
- в) покупця і продавця цінних паперів.

28. Інвестори, які здійснюють свою діяльність на фінансовому ринку, класифікуються за такими ознаками:

- а) за статусом, залежно від цілі інвестування;
- б) за приналежністю до резидентів фінансового ринку;
- в) обидві відповіді правильні.

29. Продавці і покупці фінансових активів (послуг) складають групу:

- а) прямих учасників фінансового ринку, які здійснюють на ньому основні функції у проведенні фінансових операцій ;
- б) не прямих учасників фінансового ринку, які здійснюють на ньому основні функції у проведенні фінансових операцій ;
- в) не прямих учасників фінансового ринку, які здійснюють на ньому посередницькі функції у проведенні фінансових операцій .

30. Домогосподарство як суб'єкт фінансового ринку:

- а) це економічна одиниця, що складається з одного та більше чоловік, які ведуть спільне господарство, що забезпечує економіку факторами виробництва і використовує зароблені на цьому кошти для поточного споживання товарів та послуг і заощадження з метою задоволення своїх майбутніх потреб;
- б) це складна структура з великою кількістю учасників фінансових посередників, які оперують з різноманітними фінансовими інструментами і виконують набір функцій з обслуговування й управління економічними процесами;
- в) це посередники, які забезпечують зустріч інвестора і позичальника.

31. Під ринковою інфраструктурою фінансового ринку розуміють:

- а) це фізичні або юридичні особи, які залучають кошти інших суб'єктів для розвитку своєї діяльності;
- б) це фізичні або юридичні особи, які інвестують кошти інших суб'єктів для розвитку своєї діяльності;
- в) комплекс елементів і видів діяльності, які створюють організаційно–економічні умови для функціонування ринкового механізму.

32. Позичальник на фінансовому ринку – це:

- а) фізичні або юридичні особи, які забезпечують зустріч інвестора і позичальника;
- б) фізичні або юридичні особи, які залучають кошти інших суб'єктів

для розвитку своєї діяльності;

в) громадяни та юридичні особи країни, а також іноземні громадяни, фірми, держави, які приймають рішення про вкладання особистих, позичених або залучених коштів в об'єкти інвестування.

33. Інвестор на фінансовому ринку – це:

а) фізичні або юридичні особи, які забезпечують зустріч інвестора і позичальника;

б) громадяни та юридичні особи країни, а також іноземні громадяни, фірми, держави, які приймають рішення про вкладання особистих, позичених або залучених коштів в об'єкти інвестування;

в) фізичні або юридичні особи, які залучають кошти інших суб'єктів для розвитку своєї діяльності.

34. Статутний капітал НБУ є власністю:

а) держави;

б) Національного банку України;

в) громадян України.

35. Джерелами формування статутного капіталу НБУ можуть бути:

а) добровільні внески;

б) доходи кошторису НБУ;

в) місцеві податки та збори.

36. Основною функцією Національного банку України є:

а) забезпечення обігу держаних цінних паперів;

б) забезпечення обігу дорогоцінних металів та золота;

в) забезпечення стабільності грошової одиниці України.

37. Банківський нагляд – це:

а) система контролю та активних дій Національного банку України, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими фінансово-кредитними установами у процесі їх діяльності законодавства України і встановлених нормативів із метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників;

б) одна з функцій Національного банку України, яка полягає у створенні системи норм, що регулюють діяльність банків, визначають загальні принципи банківської діяльності, порядок здійснення банківського нагляду, відповідальність за порушення банківського законодавства ;

в) обидві відповіді правильні.

38. Надання кредитів банкам у балансі НБУ відображається у:

- а) активі балансу;
- б) пасиві балансу;
- в) нерозподіленому прибутку

39. Кредити НБУ у балансах комерційних банків відображаються у:

- а) активі балансу;
- б) пасиві балансу;
- в) нерозподіленому прибутку.

40. З метою усунення інфляційних явищ НБУ:

- а) підвищує норми резервування;
- б) знижує норми резервування;
- в) збільшує обсяги емісії.

41. Комерційні банки не можуть виконувати операції:

- а) з придбання за власні кошти засобів виробництва для передачі їх в оренду;
- б) пов'язані зі сферою матеріального виробництва;
- в) з купівлі-продажу, зберігання платіжних документів, цінних паперів.

42. Умови кредитування регулює:

- а) Закон України „Про банки та банківську діяльність”;
- б) Положення НБУ „Про кредитування”;
- в) Положення НБУ „Про порядок ліцензування банків в Україні”.

43. Для української моделі ринку цінних паперів не є характерним:

- а) вільний (відкритий) список цінних паперів;
- б) державне ліцензування посередницької діяльності;
- в) законодавче регулювання ринку цінних паперів.

44. Фондові біржі – це:

а) спеціальні установи, що створюють умови для постійно діючої централізованої торгівлі цінними паперами шляхом поєднання попиту і пропозицій за ними;

б) організація, що об'єднує юридичних і фізичних осіб, які провадять виробничу і комерційну діяльність, і має на меті надання послуг в укладенні біржових угод, виявлення товарних цін, попиту і пропозицій на товари, вивчення, упорядкування і полегшення товарообігу і пов'язаних з ним торговельних операцій;

в) обидві відповіді правильні.

45. Саморегулююча організація – це:

а) організація, що об'єднує юридичних і фізичних осіб, які провадять виробничу і комерційну діяльність, і має на меті надання послуг в укладенні біржових угод, виявлення товарних цін, попиту і пропозицій на товари, вивчення, упорядкування і полегшення товарообігу і пов'язаних з ним торговельних операцій;

б) це організація, що зареєстрована в установленому порядку і одним з основних напрямків діяльності якої є обслуговування населення;

в) добровільне об'єднання професійних учасників ринку цінних паперів, яке не має на меті одержання прибутку і створюється з метою захисту інтересів своїх членів, інтересів власників цінних паперів.

46. Емісійна ціна – це:

а) ціна, яка відображає співвідношення попиту і пропозиції;

б) ціна продажу цінних паперів при їх первинному розміщенні;

в) ціна, яка зазначена на бланку цінного папера.

47. Курсова (ринкова) ціна – це:

а) ціна, яка відображає співвідношення попиту і пропозиції;

б) ціна продажу цінних паперів при їх первинному розміщенні;

в) ціна продажу фінансового інструменту.

48. Облікова ціна:

а) ціна, за якою цінні папери обліковуються на балансі підприємства в даний момент;

б) ціна, яка визначається на біржі в процесі торгів;

в) ціна, яка зазначена на бланку цінного паперу.

49. Ціна на фінансовому ринку виконує такі функції:

а) облікова, контрольна, перерозподільча, збалансування попиту і пропозиції, управління;

б) облікова, контрольна, економії витрат, збалансування попиту і пропозиції, управління;

в) облікова, контрольна, ринкова, емісійна, збалансування попиту і пропозиції, управління.

50. Контрольна функція ціни полягає в тому, що:

а) в процесі ціноутворення на ринку контролюється певна вартість фінансового інструменту;

б) в результаті відхилення ціни від вартості новостворена вартість перерозподіляється між галузями економіки і регіонами, нагромадження і споживання;

в) за допомогою встановлення різних цін здійснюється контроль за рухом вартості різних видів інструментів.

51. Перерозподільча функція ціни полягає втому, що:

а) в процесі ціноутворення на ринку контролюється певна вартість фінансового інструмента;

б) в результаті відхилення ціни від вартості новостворена вартість перерозподіляється між галузями економіки і регіонами, нагромадження і споживання;

в) ціна в умовах ринку визначає, в якій кількості і яких інвестиційних властивостей випускатимуться цінні папери.

52. До методів ціноутворення на фінансовому ринку належить:

а) експертний, аналітичний, економіко-математичне моделювання;

б) нормативно-параметричний, балансовий, статистичний;

в) обидві відповіді правильні.

53. За державними цінними паперами рівень цін залежить від:

а) типу емітента;

б) виду операцій на ринку;

в) виду цінних паперів.

54. Розрізняють такі види ціни облігації:

а) номінальна, реальна, прогнозована;

б) номінальна, конкурентна, ринкова;

в) номінальна, емісійна, ринкова.

55. Номінальна ціна для паперової облігації – це:

а) ціна, за якою облігації випускаються на ринок;

б) ціна, яка вказується на бланку облігації;

в) обидві відповіді правильні.

56. Ринкова ціна – це:

а) ціна, яка склалася на певний момент на ринку щодо облігацій конкретних емітентів та конкретних випусків на основі співвідношення попиту і пропозиції;

б) ціна, яка вказується на бланку облігації;

в) ціна, за якою облігації випускаються на ринок.

57. Методичні підходи при формуванні ціни фінансовому ринку можна поділити на три види:

- а) орієнтація на ринок, орієнтація на покупців, орієнтація на курс долара США;
- б) орієнтація на економічні і політичні умови в державі, орієнтація на споживачів, орієнтація на витрати;
- в) орієнтація на ринок, орієнтація на витрати, орієнтація на конкуренцію.

58. Порівняльна вартість акції визначається на:

- а) основі бухгалтерської звітності підприємства;
- б) порівнянні доходності акцій із доходом за депозитами;
- в) урахування коефіцієнта дисконтування.

59. Балансова вартість акції визначається на основі:

- а) бухгалтерської звітності підприємства;
- б) порівняння доходності акцій із доходом за депозитами;
- в) урахування коефіцієнта дисконтування.

60. Завданнями ціноутворення на фінансовому ринку є:

- а) відображення реального попиту і пропозиції;
- б) реалізація конкретних цілей ціноутворення;
- в) обидві відповіді правильні.

61. Процентна ставка – це:

- а) ціна, яку сплачує позичальник інвестору – кредитору за користування грошовими ресурсами останнього;
- б) ціна, яку сплачує інвестор позичальнику за користування грошовими ресурсами останнього;
- в) обидві відповіді правильні.

62. Оцінювання фінансових активів здійснюється:

- а) на первинному ринку;
- б) на вторинному ринку;
- в) на первинному та на вторинному ринку.

63. Метод ринкової оцінки активів використовується:

- а) для оцінювання активів корпорації з метою визначення дійсної вартості акції;
- б) для оцінювання активів корпорації з метою визначення дійсної вартості облігацій;
- в) обидві відповіді правильні.

64. Чутливість облігації до зміни процентних ринкових ставок

залежить від:

- а) терміну її погашення;
- б) купонного процента;
- в) обидві відповіді правильні.

65. Видами доходу за будь-яким фінансовим активом є:

- а) дохід від володіння;
- б) дохід від перепродажу фінансових активів на вторинному ринку;
- в) обидві відповіді правильні.

66. Модель оцінки капітальних активів складається із:

- а) двох параметрів;
- б) трьох параметрів;
- в) п'яти параметрів.

67. Визначення ставки доходу від володіння фінансовим активом здійснюється:

- а) з урахуванням часового чинника;
- б) ґрунтується на оцінці очікуваних грошових потоків;
- в) обидві відповіді правильні.

68. Комерційний ризик:

- а) характеризує невизначеність в успішній реалізації стратегії фірми та в досягненні цілей фірми;
- б) характеризує ризики пов'язані з майновим становищем підприємства його виробничою та фінансовою діяльністю;
- в) обидві відповіді правильні.

69. Валютним ризиком називають ризик:

- а) можливих втрат від зміни вартості іноземної валюти щодо національної;
- б) можливих втрат від зміни вартості національної валюти щодо іноземної;
- в) обидві відповіді правильні.

70. Фінансовим називають ризик:

- а) не отримання задовільного фінансового результату;
- б) не доотримання певного фінансового результату;
- в) обидві відповіді правильні.

71. До основних методів управління ризиком належать:

- а) ухилення від ризику, зниження рівня ризику;
- б) передача ризику іншій особі;

в) обидві відповіді правильні.

72. Метод ухилення від ризику застосовують у випадку, коли:

а) реалізація певного проекту може призвести до несприятливих для суб'єкта господарювання наслідків і коли можна відмовитись від реалізації проекту;

б) реалізація певного проекту може призвести до сприятливих для суб'єкта господарювання наслідків і коли можна відмовитись від реалізації проекту;

в) реалізація певного проекту може призвести до сприятливих для суб'єкта господарювання наслідків і коли не можна відмовитись від реалізації проекту.

73. Методом передачі ризику іншим суб'єктам є:

а) передача ризику страховим компаніям з допомогою укладання страхового полісу;

б) передача ризику фінансовим посередникам з допомогою укладання різного роду строкових угод;

в) обидві відповіді правильні.

74. Найбільш ефективними і поширеними засобами передачі основних видів фінансових ризиків є:

а) безстрокові угоди;

б) строкові угоди;

в) довгострокові угоди.

75. Кредитний ризик:

а) відображає вплив економічних умов іншої країни на вартість активів, виражених у валюті цієї країни;

б) характеризує можливість несплати позичальником основного боргу та процентів за ним;

в) обидві відповіді правильні.

76. До якого ризику відноситься зміна облікової вартості активів чи пасивів при зміні валютних курсів:

а) валютного ризику;

б) кредитного ризику;

в) бухгалтерського ризику

77. Ризик несприятливих змін валютного курсу за період до часу проведення запланованої валютної операції – це:

а) процентний ризик;

б) операційний ризик;

політичного господарства
та природокористування

в) економічний ризик.

78. Фінансовий ризик включає:

- а) кредитний ризик;
- б) ризик ліквідності;
- в) обидві відповіді правильні.

79. Ризик ліквідності пов'язують:

- а) з характеристиками окремого активу;
- б) з можливостями суб'єктів фінансового ринку;
- в) обидві відповіді правильні.

80. Фінансові активи з однакоим ступенем ризику:

- а) емітовані одним інвестором;
- б) походять з однієї країни;
- в) мають однакою дохідність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ
СЕГМЕНТІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

81. Метою грошово-кредитної політики є:

- а) досягнення на національному ринку рівноваги, що характеризується повною зайнятістю та відсутністю інфляції;
- б) купівля-продаж Національним банком урядових цінних паперів на відкритому ринку;
- в) зростання інвестицій, ВВП, зайнятості, доходу, сукупного попиту.

82. Головним суб'єктом монетарної політики є:

- а) Національний банк України;
- б) Міністерство фінансів України;
- в) Кабінет міністрів України.

83. Грошово-кредитна політика НБУ передбачає:

- а) здійснення кількісного контролю за динамікою грошової маси;
- б) стимулювання процесів збільшення обсягів вкладів населення в банківську систему
- в) обидві відповіді правильні.

84. До основних факторів функціонування грошово-кредитного ринку належать:

- а) відміна монополії зовнішньої торгівлі, пільговий порядок оподаткування доходів із цінних паперів, відсутність силового державного регулювання операцій із цінними паперами;
- б) розвиток альтернативного сектора економіки, формування ринкової інфраструктури, комерціалізація банківської сфери;
- в) обидві відповіді правильні.

85. Інструменти грошової політики:

- а) обов'язкове резервування залучених коштів комерційних банків;
- б) операції на валютному ринку по підтриманню курсу національної валюти;
- в) обидві відповіді правильні.

86. Грошовий мультиплікатор показує:

- а) на скільки грошових одиниць змінюється грошова база за зміни грошової пропозиції на одиницю;
- б) на скільки грошових одиниць змінюється грошова пропозиція за зміни грошової бази на одиницю;
- в) на скільки грошових одиниць змінюється грошова база за зміни грошового попиту на одиницю.

87. Політика дорогих грошей передбачає:

- а) підвищення норми резервування, що веде до скорочення грошової пропозиції і росту відсоткової ставки;
- б) зниження норми резервування, що веде до підвищення пропозиції і росту відсоткової ставки;
- в) зниження норми резервування, що веде до підвищення пропозиції і зниження відсоткової ставки.

88. Формула Фішера має вигляд:

а) $M_n = \frac{P * Q}{V}$;

б) $V = \frac{\dot{I}_t}{P * Q}$;

в) $\dot{I}_t = \frac{V}{P * Q}$.

89. Депозитний мультиплікатор:

- а) числовий коефіцієнт, який показує, у скільки разів зміниться

грошова маса в результаті зміни вкладів у грошово-кредитну систему на одиницю;

б) числовий коефіцієнт, який показує, у скільки разів зміниться грошова пропозиція в результаті зміни вкладів у грошово-кредитну систему на одиницю;

в) числовий коефіцієнт, який показує, у скільки разів зміниться пропозиція в результаті зміни вкладів у виробничу систему на одиницю.

90. Формула грошової бази вигляд:

а) $B = C + TR$;

б) $B = C - TR$;

в) $B = TR - C$.

91. Грошово-кредитна політика, спрямована на зменшення грошової маси в обігу, при цьому:

а) відсоткова ставка зростає;

б) відсоткова ставка залишається незмінною;

в) відсоткова ставка зменшується.

93. Із найважливіших завдань антиінфляційної стратегії є:

а) погашення антиінфляційних очікувань;

б) запровадження жорстких лімітів на щорічні прирости грошової маси;

в) обидві відповіді правильні.

94. До валютних операції відносять:

а) операції, пов'язані з використанням валютних цінностей в міжнародному обігу як засобу платежу, з передаванням заборгованостей та інших зобов'язань, предметом яких є валютні цінності;

б) операції, пов'язані з переходом права власності на валютні цінності, за винятком операцій, що здійснюються між резидентами у валюті України;

в) обидві відповіді правильні.

95. Девальвація – це:

а) пряме втручання центрального банку або казначейства у валютний ринок;

б) підвищення валютного курсу;

в) зниження валютного курсу.

96. Ревальвація – це:

- а) пряме втручання центрального банку або казначейства у валютний ринок.
- б) підвищення валютного курсу;
- в) зниження валютного курсу.

97. Нині для валютного регулювання використовують:

- а) фіксовані курси валюти
- б) гнучкі курси валюти;
- в) плаваючі курси валюти.

98. Процентний арбітраж може бути:

- а) без форвардного покриття, з форвардним покриттям;
- б) прямий і не прямий;
- в) правильної відповіді не має.

99. Валютний опціон – це:

а) право покупця і зобов'язання для продавця опціону купити або продати визначену кількість однієї валюти в обмін на іншу за фіксованим курсом у заздалегідь погоджену дату або протягом погодженого періоду часу;

б) зобов'язання для двох сторін (продавця і покупця), тобто продавець зобов'язаний продати, а покупець зобов'язаний купити визначену кількість валюти за встановленим курсом у визначений день;

в) сполучення опціону на право купити і опціону на право продати на ту саму валюту з однаковим курсом і терміном виконання.

100. При прямому котируванні:

- а) курс іноземної валюти висловлюється в загально визнаній валюті;
- б) курс іноземної валюти висловлюється в національній валюті;
- в) курс іноземної валюти висловлюється у будь-якій з валют.

101. Валютний курс готівкових угод:

а) виступає в якості офіційного курсу, який практично не відрізняється від курсу міжбанківського ринку;

б) формується на основі попиту та пропозиції на ринку торгівлі готівковою валюти і може значно відрізнитися від безготівкового курсу;

в) курс, що встановлюється на біржі, є основним курсом внутрішнього ринку, а часто-офіційним курсом.

102. Банківського кредит – це:

- а) економічні відносини, в процесі яких банки надають позичальникам грошові кошти з умовою їх повернення;
- б) нечекові вклади, що приносять відсоток і які можна терміново вилучати;
- в) залишки коштів в іноземній валюті, які формують активи і пасиви банку у відповідних валютах.

103. Форфетування – це:

- а) форма кредитування експорту банком або фінансовою компанією шляхом придбання ними боргових вимог у зовнішньо-торгових операціях;
- б) форма кредитування, за якої банк видає клієнту гроші за чеком або оплачуючи його рахунки з поточного рахунку, понад той залишок, що є на рахунку, в межах встановленого ліміту;
- в) форма кредитування, за якою продавець відвантажує товар покупцю і направляє на його адресу товаророзподільчі документи, відносячи суму заборгованості в дебет рахунку, відкритого на ім'я покупця.

104. Овердрафт – це:

- а) форма кредитування експорту банком або фінансовою компанією шляхом придбання ними боргових вимог у зовнішньо-торгових операціях;
- б) форма кредитування, за якої банк видає клієнту гроші за чеком або оплачуючи його рахунки з поточного рахунку, понад той залишок, що є на рахунку, в межах встановленого ліміту;
- в) форма кредитування, за якою продавець відвантажує товар покупцю і направляє на його адресу товаророзподільчі документи, відносячи суму заборгованості в дебет рахунку, відкритого на ім'я покупця.

105. Кредит за відкритим рахунком – це:

- а) форма кредитування експорту банком або фінансовою компанією шляхом придбання ними боргових вимог у зовнішньо-торгових операціях;
- б) форма кредитування, за якої банк видає клієнту гроші за чеком або оплачуючи його рахунки з поточного рахунку, понад той залишок, що є на рахунку, в межах встановленого ліміту;
- в) форма кредитування, за якою продавець відвантажує товар покупцю і направляє на його адресу товаророзподільчі документи, відносячи суму заборгованості в дебет рахунку, відкритого на ім'я покупця.

106. Факторинг – це:

- а) різновидність торговельно-комісійної операції, пов'язаної з кредитуванням оборотних коштів;
- б) інкасування дебіторської заборгованості покупця і специфічна різновидністю короткострокового кредитування та посередницької діяльності;
- в) обидві відповіді правильні.

107. Лізинг – це:

- а) засноване на угоді термінове володіння, що має бути повернене, та користування майновим комплексом (будівля, приміщення, обладнання, підприємство, земля, природні ресурси, інше майно);
- б) довгострокова оренда машин і обладнання, що дозволяє промисловим, торговим, транспортним та іншим підприємствам отримувати в комерційних банках і лізингових компаніях за певну орендну плату в довгострокове користування широкий перелік основних засобів;
- в) форма кредитування експорту банком або фінансовою компанією шляхом придбання ними боргових вимог у зовнішньо-торгових операціях.

108. Селенг – це:

- а) засноване на угоді термінове володіння, що має бути повернене, та користування майновим комплексом (будівля, приміщення, обладнання, підприємство, земля, природні ресурси, інше майно);
- б) форма кредитування експорту банком або фінансовою компанією шляхом придбання ними боргових вимог у зовнішньо-торгових операціях;
- в) двосторонній процес, який є специфічною формою зобов'язання, що регламентується угодою майнового найму і полягає в передачі власником своїх прав у користуванні та розпорядженні його майном селенг-компанії за визначену плату.

109. Траст-операція – це:

- а) вид діяльності комерційних банків, спрямований на залучення юридичних і фізичних осіб як постійних клієнтів;
- б) довірчі операції банків, фінансових компаній, інвестиційних фондів з управління майном клієнта та виконання інших послуг в інтересах і за дорученням клієнта на правах довіреної особи.;
- в) обидві відповіді правильні.

110. Трансферт – це:

- а) переказ грошей з однієї нефінансової установи в іншу;
- б) перерахування; письмовий переказ, наказ банку своєму кореспонденту видати певну суму грошей вказаній у трансферті особі;
- в) письмове доручення на прийом або отримання грошових коштів.

111. Фондова біржа – це:

- а) фінансовий заклад, головною метою яких є залучення грошових засобів для зберігання;
- б) учасник ринку, який вкладає свої власні засоби в різні види цінних паперів;
- в) некомерційна ринкова структура, в межах якої здійснюється ряд операцій.

112. До членів фондової біржі відносяться:

- а) розпорядники та наглядачі за торгами;
- б) юридичні особи, котрі володіють біржовим місцем як засновники чи акціонери біржі;
- в) особи, котрі здійснюють біржове або торгівельне посередництво.

113. Під біржовою операцією слід розуміти:

- а) дію Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо допущення ЦП до біржових торгів;
- б) угоду, яка укладається між членами фондової біржі в її приміщенні у встановлений нею час і яка має своїм предметом фондові цінності;
- в) операцію з фондовими цінностями, виконання якої повинно відбутися в строки, обумовлені відповідним договором.

114. Треjder на фондовій біржі – це:

- а) представник брокера у торговельній зоні біржі, який приймає замовлення від імені фірми на продаж і купівлю товару і має посвідчення працівника операційного залу;
- б) кур'єр брокерської контори, який передає доручення членів біржі;
- в) дилер, який займається винятково одним чи декількома видами біржового товару.

115. Головним завданням брокера є:

- а) виконання доручень замовника;
- б) укладання торгових угод за свій рахунок або від свого імені;
- в) зберігання комерційної тасмниці щодо проведених за його участю операцій клієнтів.

116. Репорт – це:

- а) спекулятивна біржова угода, що укладається з розрахунку зниження курсу валюти з метою отримання курсової різниці.;
- б) спекулятивна біржова угода, що укладається з розрахунку зниження курсу цінних паперів з метою отримання курсової різниці.;
- в) спекулятивна біржова строкова угода, що укладається з розрахунку на підвищення курсу цінних паперів з метою отримання курсової різниці.

117. Частка статутного фонду біржі, що належить одному акціонеру - торговцю цінними паперами, не може перевищувати:

- а) 50%;
- б) 25%;
- в) 5%.

118. Суми біржових та реєстраційних зборів повинні включати:

- а) податок на додану вартість;
- б) державне мито;
- в) податок на прибуток.

119. Спекулянтів, які грають на підвищенні цін називають:

- а) биками;
- б) ведмедями;
- в) скальперами.

120. Спекулянтів, які грають на пониженні цін називають:

- а) скальперами;
- б) биками;
- в) ведмедями.

121. До біржових індексів, які використовує Україна, належать:

- а) індекс ПФТС;
- б) індекс Фішера;
- в) індекс Доу-Джонса.

122. Управління фондової біржі здійснює:

- а) Комітет з правил біржової торгівлі;
- б) Біржова рада;
- в) Котирувальна комісія.

123. Реальну вартість цінних паперів шляхом співставлення попиту-пропозиції визначає:

- а) Комітет з правил біржової торгівлі;
- б) Біржова рада;
- в) Котирувальна комісія.

124. Правила проведення біржових торгів розробляє:

- а) Комітет з правил біржової торгівлі;
- б) Біржова рада;
- в) Котирувальна комісія.

125. Брокер – це:

- а) учасник біржових операцій, котрий використовує біржовий механізм з метою "гри" на підвищення чи пониження цін;
- б) посередник, котрий надає послуги як членам, так і не членам біржі і має право здійснювати угоди лише за дорученням клієнта;
- в) це посередник, котрий укладає угоди від свого імені і за свій рахунок.

126. Дилер – це:

- а) учасник біржових операцій, котрий використовує біржовий механізм, головним чином, в цілях "гри" на підвищення чи пониження цін;
- б) посередник, котрий надає послуги як членам, так і не членам біржі і має право здійснювати угоди лише за дорученням клієнта;
- в) це посередник, котрий укладає угоди від свого імені і за свій рахунок.

127. Деривативом визначається:

- а) документ, який засвідчує обов'язок придбати або продати цінний папір;
- б) стандартний документ, який засвідчує придбати або продати цінний папір, матеріальні або нематеріальні ресурси, а також кошти;
- в) документ, який засвідчує обов'язок придбати грошові кошти.

128. Ф'ючерсний контракт – це:

- а) стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту;
- б) стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти на визначених умовах у майбутньому з фіксацією ціни на момент укладання такого договору

або на час придбання їх за рішенням сторін контракту;

в) стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати цінні папери на обумовлених умовах у майбутньому.

129. Опціон – це:

а) стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати цінні папери на обумовлених умовах у майбутньому;

б) стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти на визначених умовах у майбутньому з фіксацією ціни на момент укладання такого контракту або на час придбання їх за рішенням сторін контракту;

в) стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту.

130. Фондовий дериватив – це:

а) стандартний документ, який засвідчує право придбати цінні папери на обумовлених умовах у майбутньому;

б) стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери, товари або кошти на визначених умовах у майбутньому з фіксацією ціни на момент укладання такого контракту або на час придбання їх за рішенням сторін контракту;

в) стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту.

131. Чи має право покупець опціону відмовитися від придбання цінних паперів в будь - який момент?

а) так;

б) ні;

в) частково.

132. Валютний дериватив – це:

а) стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту;

б) стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери, товари або кошти на визначених умовах у майбутньому з фіксацією ціни на момент укладання такого опціону або на час

придбання їх за рішенням сторін контракту;

в) стандартний документ, який засвідчує право купити (продати) валютну цінність на обумовлених умовах у майбутньому.

133. Товарний дериватив – це:

а) стандартний документ, який засвідчує право купити (продати) валютну цінність на обумовлених умовах у майбутньому;

б) стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту;

в) стандартний документ, який засвідчує право здійснити купівлю – продаж товарних цінностей на визначених умовах у майбутньому.

134. Емітентами опціонів можуть бути:

а) учасники депозитарію;

б) торговці цінними паперами;

в) обидві відповіді правильні.

135. Емітент опціону на купівлю цінних паперів повинен володіти не менше:

а) 70% даного виду активу;

б) 80% даного виду активу;

в) 55% даного виду активу.

136. Обсяг базового активу емітента варіантів складає:

а) 50 відсотків обсягу акцій даного публічного (відкритого) АТ, випуск яких було зареєстровано;

б) 20 відсотків обсягу акцій даного публічного (відкритого) АТ, випуск яких було зареєстровано;

в) 40 відсотків обсягу акцій даного публічного (відкритого) АТ, випуск яких було зареєстровано.

137. Термін дії варіанта:

а) не повинен перевищувати 1 рік;

б) не повинен перевищувати 6 місяців;

в) не повинен перевищувати 3 місяці.

138. Уразі реєстрації випуску опціонів емітент повинен забезпечити певні гарантії шляхом внесення на рахунок зберігача цінних паперів коштів. Гарантія повинна складати:

а) від 10 до 30 відсотків базового активу;

б) від 20 до 40 відсотків базового активу;

в) від 20 до 50 відсотків базового активу.

139. Реєстрація випуску опціонів здійснюється не пізніше:

- а) 30 календарних днів;
- б) 20 календарних днів;
- в) 7 календарних днів.

140. Форвардні онкольні угоди відносяться до:

- а) касових контрактів;
- б) строкових контрактів;
- в) касових та строкових контрактів.

7. ПОРЯДОК І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Основними завданнями контролю знань студентів з дисципліни “Фінансовий ринок” є оцінювання засвоєння ними теоретичних знань і практичних навичок, набутих під час навчання.

Згідно з навчальним планом з дисципліни передбачена форма підсумкового контролю – іспит. Оцінювання знань здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, що отримують студенти

Модуль 1: Поточне тестування і СРС										Індивідуальна робота	Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					20	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9				
4	4	4	6	4	6	4	4	4				

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання

- 90-100 балів – „відмінно”;
- 82-89 балів – „добре”;
- 74-81 балів – „добре”;
- 64-73 балів – „задовільно”;
- 60-63 балів – „задовільно”;
- 35-59 балів – „незадовільно” з можливістю повторного складання;
- 1-34 балів – „не задовільно” з обов’язковим повторним курсом.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

8.1. Базова література

1. Буднік М.М. Фінансовий ринок : Навч. посіб / М.М. Буднік, Л.С. Мартюшева, Н.В. Сабліна. – Київ : ЦУЛ, 2009. – 334 с.
2. Павлов В.І. Цінні папери в Україні : навчальний посібник / В.І. Павлов, І.В. Кривов'язюк [під редакцією І.І. Пилипенка, О.П.Жука]. – К. : ІВЦ Держкомстату України. 2002. – 305 с.

8.2. Допоміжна література

3. Економіко-корпоративні основи підприємств / В.І. Павлов, І.І. Пилипенко, Н.В. Павліха, та інші : Навч. посібник. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2005. – 378 с.
4. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т3 / редкол. : С.В. Мочерний та інші. – К. : видавничий центр „Академія”, 2002. – 952 с.
5. Закон України „Про банки та банківську діяльність” № 2121-III від 07.12.2000 : із змінами станом на 17.06.2012 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001. – № 5-6. – С. 30.
6. Закон України „Про державне регулювання ринку цінних паперів” № 448/96-ВР від 30.10.1996 :із змінами станом на 08.01.2012 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1996. – № 51. – С.292 введений в дію Постановою Верховної Ради України № 475/96-ВР від 30.10.96 / Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 51. – С. 293.
7. Закон України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” № 2664-III від 12.07.2001 із змінами станом на 08.01.2012 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2002. – № 1. – С. 1
8. Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок” № 3480-IV від 23.02.2006 із змінами станом на 01.05.2012 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2006. – № 31. – С.268.
9. Инвестиции : Пер. с англ. / У. Шарп, Г. Александер, Дж Бэйли. – М. : ИНФРА-М, 1999. – XII, 1028 с.
10. Мозговий О.М. Фондовий ринок : Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. (спец «Менеджмент» і «Міжнародна економіка»). — К. : КНЕУ, 2001. – 96 с.
11. Маслова С.О. Фінансовий ринок : Навч. посіб.3-є вид., виправлене. / С.О. Маслова, О.А. Опалов. – К. : Каравела, 2004. – 344 с.
12. Положення „Про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України” затверджене Указом Президента України від 4 квітня 2003 року №292/2003

13. Положення „Про Державну комісію з цінних паперів та фондового ринку” затверджене Указом Президента України № 142/97 від 14.02.1997

14. Положення „Про функціонування фондових бірж” затверджене Рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.12.06 р. № 1542

15. Солодкий М.О. Біржовий ринок / М.О. Солодкий. – К. : Джерела М, 2002. – 336 с.

16. Шелудько В.М. Фінансовий ринок : Навч. посіб. / В.М. Шелудько [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Знання-Прес, 2003. – 535 с.

17. Fundamentals of corporate finance / Richard A. Barealey, Stewart C. Myers, Alan J. Marcus. – McGraw-Hill, Inc., USA, 1995. – p.107-128.

18. Merton R. Financial Innovation and the Management and Regulation of Financial Institutions. NBER Working Paper 5096. Cambridge, Mas., April, .1995. – 205 p.

8.3. Електронні джерела

19. www.mifin.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України.

20. www.ssmc.gov.ua – офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

21. www.dfr.gov.ua – офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг.

22. www.pfts.com – офіційний сайт Першої фондової торговельної системи.

23. www.ndu.gov.ua – офіційний сайт Національного депозитарію України.

24. www.mfs.kiev.ua – офіційний сайт депозитарію цінних паперів „Регіональний фондовий союз”.

25. www.uaib.com.ua – офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу.